

پارک وی

پایان رانتهی یا آغاز یک اصلاح دشوار؟

محمد مهدی راسخ، کارشناس اقتصادی در گفت و گو با برنامه پارک وی تلویزیون همشهری با اشاره به پیامدهای چندین رخ بودن ارز، این نظام را یکی از ریشه‌های اصلی شکل گیری شبکه‌های فساد در اقتصاد کشور دانست و گفت: زمانی که در اقتصاد یک کشور ۲ یا چند نرخ ارز وجود دارد به‌طور طبیعی زمین برای سوءاستفاده‌ی نفعان فراهم می‌شود. به گفته وی، اختلاف قابل توجه میان نرخ ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ تومانی و نرخ بازار آزاد انگیزه رانت‌جویی و فساد را به شدت افزایش می‌دهد. این کارشناس اقتصادی با تأکید بر لزوم مدیریت تبعات اجتماعی و معیشتی سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز افزود: اصل یکسان‌سازی نرخ ارز تصمیمی درست است، اما اجرای آن نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و مریح‌های این سیاست خنثی خواهد شد و تا تأکید بر حیاتی مانند دارو، گندم و برخی اقلام غذایی ضرورتی ندارد که شوک قیمتی ناگهانی به جامعه وارد نشود. به گفته راسخ، دولت باید برای جبران آثار افزایش قیمت تمام‌شده کالاها، به‌ویژه برای اقسار آسیب‌پذیر، بسته‌های حمایتی مشخصی در نظر بگیرد. او پرداخت نقدی هدفمند، تقویت پوشش درمانی و حمایت از آموزش را از جمله راهکارهایی می‌داند که می‌تواند فشار ناشی از اصلاح نرخ ارز را برای خانوارها کاهش دهد. راسخ در ادامه به یکی از مهم‌ترین نگرانی‌ها پس از یکسان‌سازی نرخ ارز اشاره کرد و گفت: وظیفه اصلی بانک مرکزی این است که اجازه ندهد دوباره شکاف بین نرخ رسمی و بازار آزاد ایجاد شود، چرا که اگر پس از این اصلاح، نرخ دلار در بازار آزاد مجدداً به سطوح بالاتر جهش کند، عملاً تمام این سیاست خنثی خواهد شد و تا تأکید بر کنترل بازار آزاد ارز و جلوگیری از استفاده‌ی ارز برای پوشش کسری بودجه شرط موفقیت این سیاست است و افزود: در گام‌های بعدی، حتی نرخ‌های موجود در تالار دوم نیز می‌تواند به سمت یکسان‌سازی کامل حرکت کند تا اقتصاد کشور از فضای دستوری و تبعیض آمیز فاصله بگیرد. این کارشناس اقتصادی درباره اثر یکسان‌سازی نرخ ارز بر صادرات غیرنفتی گفت: زمانی که قیمت ارز واقعی شود، انگیزه‌ای برای عدم بازگشت ارز صادراتی باقی نمی‌ماند. تولیدکنندگان مواد اولیه خود را با نرخ مشخص تأمین می‌کنند، صادرات انجام می‌دهند و ارز حاصل را نیز با همان نرخ در اقتصاد به گردش درمی‌آورند. راسخ با اشاره به آمارهای موجود افزود: بخش عمده ارزهای بازنگشته مربوط به واحدهای دولتی یا وابسته به نهادهاست و در صورت تخلف باید بدون استننا با متخلفان برخورد شود.

جراحی بزرگ ارزی

دولت با طرح کالابریگ آثار کوتاه‌مدت افزایش قیمت‌ها را جبران می‌کند

گزارش

بهزاد رنجبر | روزنامه‌نگار | با ادغام تالارهای مرکز مبادله ارز و محدودشدن دایره ارز ۲۸۵۰۰ تومانی، قطار سیاست‌های ارزی ایران به ایستگاه تک‌نرخ شدن رسید. این تصمیم که با هدف حذف رانت‌های مزمن و نزدیک‌سازی نرخ‌های رسمی به واقعیت‌های بازار اتخاذ شده، نوبت بخش اصلاحات ساختاری در پدنه اقتصاد است. به گزارش همشهری، با ادغام رسمی تالارهای مرکز مبادله و محدودشدن نرخ ۲۸۵۰۰ تومانی، سیاست ارزی کشور وارد فاز جدیدی از شفافیت شده است. هدف از این اقدام پایان دادن به دوران رانت‌های انحصاری و واقعی‌سازی اقتصاد است: جراحی بزرگی که دولت متعهد شده آثار کوتاه‌مدت آن را با بسته‌های حمایتی معیشتی جبران کند.

انتقال یارانه به مردم

با حذف ارز ترجیحی، یارانه ارزی می‌تواند به مصرف‌کننده‌های نهایی برسد، مثلاً از طریق کالابریگ یا کمک نقدی، به‌جای آنکه به واردکنندگان یا دلالان برسد. این کار عدالت در توزیع یارانه‌ها را افزایش و فشار تورمی مستقیم روی مردم را کاهش می‌دهد.

حمایت از صادرات و تولید ملی

ارز حاصل از صادرات در بستر شفاف وارد بازار می‌شود و شرکت‌های صادرات‌محور می‌توانند درآمد واقعی خود را دریافت کنند. تولیدکنندگان داخلی با قیمت‌های واقعی‌تری می‌توانند بهتر برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری کنند.

کاهش فشار بر بازار ارز و انتظارات تورمی کاذب

صف‌های تخصیص ارز و تقاضای کاذب ناشی از نرخ‌های مختلف کاهش می‌یابد. قیمت‌ها در بازار رسمی و آزاد به هم نزدیک و شوک‌های روانی کمتر می‌شود.

شفافیت و کاهش رانت

اختلاف نرخ ارز رسمی و آزاد همیشه منبع رانت و سوءاستفاده بوده است. تک‌نرخ شدن ارز منابع ارزی را شفاف می‌کند و امکان رصد دقیق جریان ارز را فراهم می‌آورد.

کاهش تورم ساختاری

تورم ساختاری: بازار شفاف‌تر و نرخ ارز واقعی‌تر، به تخصیص بهینه منابع کمک می‌کند و رانت و فساد ناشی از اختلاف نرخ‌ها کاهش می‌یابد؛ در نتیجه تورم ناشی از نوسانات مصنوعی ارز و انتظارات کاذب کاهش می‌یابد. به بیان بهتر تک‌نرخ شدن ارز در بلندمدت می‌تواند تورم ساختاری را کاهش دهد و ثبات اقتصادی ایجاد کند.

طبق گفته مسئولان وزارت کار گردش مالی بازار پوشاک در ایران بین ۱۰ تا ۱۵ میلیارد دلار است که ۴۰ تا ۴۵ درصد آن به پوشاک تولید داخل اختصاص دارد. در طول ۳ سال گذشته بیش از ۱۴۵ هزار فقره تسهیلات خوداشتغالی در این حوزه پرداخت شد که منجر به اشتغال زایی ۳۰۰ هزار نفر شده است.

۴۵ درصد

مدیرعامل راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران با اشاره به لزوم دستیابی به سهم ۳۰ درصدی ریل در جایه‌جایی بار و کالا در برنامه هفتم توسعه گفت: در ۸ ماه ابتدای امسال تناژ بار ریلی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۲ درصد رشد داشت. وی همچنین از توسعه صادرات به افغانستان با افزایش حمل ریلی خبر داد.

۱۲ درصد

علت تک‌نرخ شدن ارز
این بود که با وجود آنکه دولت ارز ارزان قیمت ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی به واردکننده‌ها پرداخت می‌کرد، کالاها در نهایت با قیمت بسیار بالاتری به دست مردم می‌رسید. در واقع با آنکه دولت مبالغ سنگینی صرف تأمین ارز می‌کرد، کالاها با قیمت‌های ارزان به دست مردم نمی‌رسید و نمونه بارز آن کالاها خوراکی بود.

گشتی در اقتصاد ایران

کاهش واردات گوشی تلفن همراه
واردات گوشی تلفن همراه کاهش یافت و به ۶.۸ میلیون دستگاه رسید. این واردات از نظر ارزش از ۱.۶۸۰ میلیارد دلار در ۹ ماه سال ۱۴۰۳ به ۱.۳۴۰ میلیارد دلار در ۹ ماه ۱۴۰۴ کاهش یافته است.

بر اساس آخرین آمار رسمی تاکنون حدود ۶ میلیون کنتور هوشمند در حوزه مصرف برای مشترکان نصب شده است و پیش‌بینی می‌شود این تعداد تا پایان سال آینده به حدود ۱۲ میلیون برسد.

سیدعلی مدنی‌زاده، وزیر اقتصاد گفت: ۵ دهک اول، اعتباری تا سقف ۳۰ میلیون تومان با کارمزد حدود ۴ درصد دریافت می‌کنند که ۴۵ تا ۵۰ میلیون نفر از کل جمعیت کشور را شامل می‌شود.

در شروز اخیر بالغ بر ۴۷۰ میلیون مترمکعب ورودی جدید آب به مخازن سسدهای کشور ناشی از بارش‌ها داشته‌ایم. با وجود بارش‌های اخیر، میزان پرشدگی سدها هنوز در محدوده ۲۵ درصدی است.

حمید پورمحمدی، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور با تأکید بر اینکه لایحه بودجه ۱۴۰۵ برای مهار تورم نگاشته شده، گفت: به همین دلیل دولت تورم هزینه‌های خود را کشیده است.

مجید حسینی‌مقدم، یک مقام مسئول وزارت جهاد کشاورزی افزایش صادرات محصولات مانند چپس، اسنک، شیرینی و شکلات را از لایه کمبودهای موضعی بازار عنوان کرد که فشار مضاعفی بر تقاضای داخلی وارد کرده‌اند.

دانستیها

صفحه ۱ مجید اصغری

اینفوگرافیک

نگاهی به گوشی قدرتمند ویوو

ویوو به‌زودی از یک گوشی پرچمدار به نام ایکس ۳۰۰ اولترا رونمایی خواهد کرد. این گوشی با باتری ۷ هزار میلی‌آمپر ساعتی و تراشه اسنپ‌دراگون ۸ لیت‌نس ۵ عرضه خواهد شد.

تراشه	دایمنسیتی ۸۴۵۰
صفحه‌نمایش	۶.۸۲ اینچ
دوربین اصلی	۲۰۰ مگاپیکسل
رم	۱۶ گیگابایت
حافظه	۲۵۶ گیگابایت

عکس‌نوشت

گجتی هوشمند برای ثبت خاطرات
شرکت سوئیچ‌پات در نمایشگاه CES از ضبط‌کننده صوتی هوشمند خود، یعنی گجت MindClip، رونمایی کرد که با ایده «مزر دوام» مکالمات روزمره را ثبت و سازماندهی می‌کند. گجت گیره‌ای SwitchBot AI MindClip که در نمایشگاه CES رونمایی شده، مکالمات روزمره و جلسات کاری را ثبت و سپس آنها را به خلاصه‌های کاربردی، وظایف قابل اجرا و یک پایگاه داده شخصی از خاطرات صوتی تبدیل می‌کند. این گجت با وزن ۱۸ گرم، پشتیبانی از بیش از ۱۰۰ زبان و طراحی‌ای نزدیک به مدل سبک Soundcore Work عرضه می‌شود.

نانوداروی ایران، انحصار آمریکا را شکست

یک شرکت دانش‌بنیان توانسته داروی ارزان قیمت ضدسرطان تولید کند

گزارش

زهرا خلجی | روزنامه‌نگار | تولید نانوداروی بومی‌سازی شده در سال‌های اخیر در میانه تحریم‌ها روند صعودی داشته است. یکی از مهم‌ترین حوزه‌های کاربردی نانوداروها، در زمینه سرطان‌های شایع در کشور است و در این بین داروی ضدسرطان پاکلینب ساخت یک شرکت دانش‌بنیان توانسته در ۱۰ سال اخیر هم به درمان بیماران داخل کشور کمک و هم بازار صادراتی بسیار پرطرفداری ایجاد کند. در جریان بازدید میدانی از خط تولید این دارو، گفت‌وگویی با نوبت ناطقین، هم‌بنیانگذار این شرکت در خصوص جزئیات تولید این دارو و سایر محصولات این شرکت داشتیم.

روایتی از غزال دانش‌بنیان

مرداد سال ۱۳۹۰، شرکت دانش‌بنیان نانوداروی پژوهان پردیس با هدف ایجاد تحول در صنعت دارویی کشور تأسیس شد. ناطقین عضو هیأت‌رئسه این شرکت گفت: از ابتدا قصد داشتیم چیزی فراتر از قرص و کپسول‌های معمول تولید کنیم. هدف ما ایجاد ارزش افزوده از طریق فناوری بود و روی سامانه دارورسانی متمرکز شدیم که تخصص ما بود. سامانه دارورسانی به این معناست که ما دارو را تبدیل به قرص می‌کنیم که به‌طور هوشمند عمل کند، مثلاً مستقیم در روده باز شود تا عوارض معده‌ای را کنترل کند یا به جای آزادسازی ناگهانی در ۴۵ دقیقه، دارو را در طول ۱۲ ساعت به آرامی آزاد کند. این شرکت در حال حاضر محصول تجاری در بازار دارد.

صادرات پر و پیمان

سال ۹۶ نخستین خط صادراتی این محصول شکل گرفت و این شرکت به‌عنوان نخستین شرکت ایرانی صادرات دارو به ترکیه را آغاز کرد. مجموع صادرات شرکت به حدود ۱۵ میلیون یورو رسیده و همواره در لیست ۱۰ صادرکننده برتر صنعت دارویی کشور بوده است. مقاصد صادراتی جز ترکیه شامل سوریه، اکوادور، روسیه و لیبی می‌شود.

درمان با کمترین قیمت

هم‌بنیانگذار شرکت نانوداروی دانش‌بنیان در ادامه درباره محور اصلی فعالیت‌های این شرکت گفت: تمرکز اصلی ما درمان سرطان با دارورسانی هدفمند و همچنین دارورسانی در بیماری‌های مزمن مانند اعتیاد است. در حوزه بیماری‌های مزمن، تکنولوژی ما این امکان را فراهم می‌کند که با یک تزریق، بیمار تا یک‌ماه غلظت خون مورد نیاز دارو را داشته باشد که این روش برای درمان‌های طولانی مدت بسیار کارآمد است. ناطقین درباره داروی ضدسرطان تخصصی این شرکت که برای درمان سرطان‌های لوزالمعده، پستان، ریه و تخمدان کاربردی است، افزود: داروی ما به‌طور مستقیم سراغ یافت سرطانی می‌رود. این موفقیت ثانویه حاصل تلاش تیمی فخرآز جمله ۲۳ دانشجو و ۳ استاد است. او درباره قیمت این دارو در بازار داخلی به خبرنگار همشهری گفت: در حال حاضر قیمت این دارو حدود ۲/۵ میلیون تومان است که با پوشش بیمه‌ای به ۲۰۰ هزار تومان می‌رسد.

انحصار آمریکا شکست

ناطقین در میانه روایت این نانودارو به نکته مهمی اشاره کرد: شکستن انحصار آمریکا او گفت: پیش از ما فقط یک شرکت آمریکایی این دارو را تولید می‌کرد و فروش سالانه آن بیش از یک میلیارد دلار بود. ما با وجود تمام چالش‌ها، از ورشکستگی تا نوسانات شدید نرخ ارز، موفق به تولید این محصول شدیم. فناوری این دارو در ایران ۱۰ سال است که فقط در دست این شرکت است و در جهان نیز فقط حدود ۴ شرکت تولیدکننده آن هستند. به گفته ناطقین این نانودارو اکنون «استاندارد طلایی» درمان سرطان لوزالمعده را دارد. همچنین به‌عنوان خط دوم درمان سرطان پستان و برای نوع خاصی از سرطان ریه تأییدیه دارد و در برخی کشورها برای سرطان تخمدان و معده نیز استفاده می‌شود.

اخبار کوتاه

ضربه سامسونگ به اپل

سامسونگ در تلاش برای بازپس‌گیری جایگاه نخست خود از اپل و مقابله با رقبای چینی، قصد دارد تعداد دستگاه‌های مجهز به ویژگی‌های هوش مصنوعی را که عمدتاً توسط مدل «جیمینی» گوگل پشتیبانی می‌شوند به ۸۰۰ میلیون دستگاه برساند. این رقم سال گذشته ۴۰۰ میلیون دستگاه بود. سامسونگ قصد دارد با ادغام خدمات هوش مصنوعی در تمامی عملکردها شکاف ایجاد شده با اپل را پر و پیشتاری خود را در ارائه قابلیت‌های نوین تثبیت کند.

لپ‌تاپ ارزان اپل بهار آینده می‌آید

اپل خود را برای معرفی یک مک‌بوک ارزان قیمت جدید آماده می‌کند. این دستگاه جمع‌وجور و نمایشگر ۱۲.۹ اینچی، احتمالاً بهار ۲۰۲۶ از راه می‌رسد و جایگاهی پایین‌تر از مک‌بوک ایر خواهد داشت. این اقدام، بازگشت اپل به دنیای لپ‌تاپ‌های کوچک پس از سال‌ها رقابت می‌زند. برخلاف مدل‌های قبلی، مک‌بوک جدید به تراشه A18 پرو (همان پردازنده قدرتمند آیفون ۱۶ پرو مکس) مجهز می‌شود.

رونمایی از روباتی با الهام از انیمیشن WALL-E

استارت‌آپ Zeroth فعال در حوزه روباتیک مبتنی بر هوش مصنوعی، از روبات خانگی W1 الهام‌گرفته از روبات انیمیشن WALL-E رونمایی کرد. این استارت‌آپ اعلام کرده است که نسخه دارای مجوز رسمی دیزنی از این روبات، در حال حاضر فقط در بازار چین عرضه می‌شود، اما نسخه متفاوت و غیررسمی آن به‌زودی در ایالات متحده در دسترس کاربران قرار خواهد گرفت. این روبات برخلاف WALL-E اصلی، از رنگ زرد و چشم‌های انسانی‌گونه استفاده نمی‌کند، اما همچنان به طراحی دوشنی مجهز است که امکان حرکت روی چمن، شن و سطوح شیب‌دار را فراهم می‌کند.

